

Belediyeye bağlı iktisadi işletmelerin P.S.F. veya Ö.K.C.Fişlerinin gider kaydedilip kaydedilemeyeceği, KDV nin indirilip indirilemeyeceği.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEğER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	19579043-105[2019]-47309
Tarih	11.06.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüęü

Sayı : 19579043-105[2019]-E.47309

11.06.2020

Konu : Belediyeye bağlı iktisadi işletmelerin P.S.F. veya Ö.K.C.Fişlerinin gider kaydedilip kaydedilemeyeceği, KDV nin indirilip indirilemeyeceği.

İlgi : 31/12/2018 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, Şirketinizin Muğla Büyükşehir Belediyesine bağlı iktisadi bir işletme olduğu, faaliyet konularınızdan biri olan şehir içi yolcu taşımacılığının yürütülmesi aşamasında, Göcek Tüneli geçiş ücretine ilişkin düzenlenen ödeme kaydedici cihaz fişlerinde Şirketinize ait otobüs plakalarının yer almaması nedeniyle ilgili şirketten bu hizmet karşılığında fatura istenildiği ancak, fatura düzenlenmesinin mümkün olmadığına bildirildiği, söz konusu giderin nasıl indirim konusu yapılacağı konusunda tereddüte düşüldüğünden Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

Vergi Usul Kanunu Yönünden;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."*,

- 229 uncu maddesinde, *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*,

- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, *"5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."*,

- 232 nci maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1.Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;

- 2.Serbest meslek erbabına;
- 3.Kazançları basit usulde tesbit olunan tüccarlara;
- 4.Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
- 5.Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlara da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (1.1.2019'dan itibaren 1.200,-TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (1.1.2019'dan itibaren 1.200,-TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

- 233 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunur.

- 1.Perakende satış fişleri;
- 2.Makineli kasaların kayıt ruloları;
- 3.Giriş ve yolcu taşıma biletleri.

Perakende satış fişi, makineli kasaların kayıt ruloları ve biletlerde, işletme veya mükellefin adı, düzenlenme tarihi ve alınan paranın miktarı gösterilir.

Perakende satış fişi ile giriş ve yolcu taşıma biletleri seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir. Bu fiş ve biletler kopyalı iki nüsha olarak tanzim edilir ve bir nüshası müşteriye verilir. Makineli kasa kullanılıp da müşteriye fiş (makineli kasanın önceki fıkrada belirtilen malumatı ihtiva eden fişi) verilmemesi

halinde, perakende satış fişî tanzimi ve müşteriye verilmesi mecburidir."

hükümleri bulunmaktadır.

Öte yandan, 167 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde beş bent halinde sayılan kimselere sattıkları emtia veya yaptıkları işler için satılan emtianın veya yapılan işin bedeli ne olursa olsun fatura vermelerinin, emtiayı satın alan veya hizmeti yaptıran bu kimselerin de fatura istemelerinin ve almalarının zorunlu olduğu ve bunlar için perakende satış fişlerinin geçerli olmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, daha sonra yayımlanan 204 ve 206 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu düzenlemeye bazı istisnalar getirilerek, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi ve defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Ayrıca, 275 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de, taksi işleten mükelleflerden alınan ve tutarı fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin kanuni haddi aşmayan perakende satış fişlerinin de gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Bunun yanı sıra, 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, "Elektronik Sistemler Kullanılarak Yapılan Otopark İşletmeciliğinde Belge Düzeni" başlıklı 3 üncü bölümünde, otopark işletmeciliği faaliyetinde bulunan mükelleflerin ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde oldukları belirtilerek otopark işletmeciliği faaliyetinde bulunan mükellefler tarafından ödeme kaydedici cihaz yerine kullanılacak elektronik cihazların Tebliğde belirtilen şekilde kullanılması kaydıyla, otopark işletmeciliği hizmetinin Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde belgelendirilmesinin mümkün olduğu açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; şehir içinde bulunan Göcek Tüneli giriş ve çıkışlarında, Şirketiniz tarafından ödenen ücret bedellerinin kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Göcek Tünel İşletmecisi tarafından tünel giriş ve çıkışlarında uygulanan ödeme sisteminin, otopark işletmelerinde uygulanan sistemler gibi ödeme kaydedici cihaz veya 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan özelliklere haiz elektronik cihazlar tarafından yerine getirilmesi ve bu cihazlar ile düzenlenen belgelerde söz konusu hizmetten faydalanan Şirketinize ait araçların plaka bilgilerinin yer alması durumunda, fatura yerine bu belgeler ile de söz konusu hizmet satışlarının tevsik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden;

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmış olup, kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesindeki giderlerin indirim konusu yapılması mümkündür.

Gelir Vergisi Kanununun "İndirilecek giderler" başlıklı 40 ıncı maddesinde, ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılacak giderler tadadi olarak sayılmış olup anılan maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi ticari kazancın tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, söz konusu tünel geçiş ücretlerine ilişkin giderler ile ticari kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık illiyet bağının bulunması ve Vergi Usul Kanunu hükümleri gereğince tevsik edici belgelere dayanması halinde, bu giderlerin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden;

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 29/1 inci maddesinde; mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,
- 29/3 üncü maddesinde, indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği,
- 30/d maddesinde; Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV'nin indirilemeyeceği,
- 34/1 inci maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği,
- 34/2 nci maddesinde, Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceğinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit olunacağı,
- 53 üncü maddesinde ise bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Göcek Tüneli giriş ve çıkışlarında, Şirketiniz tarafından ödenen ücret bedellerine ilişkin KDV'nin ancak fatura veya yukarıda açıklanan şekilde Vergi Usul Kanunu uygulaması bakımından fatura yerine geçen/kabul edilen belgeler ile tevsik edilmesi kaydıyla indirim konusu edilmesi mümkün olup, Göcek Tünel İşletmecisi tarafından düzenlenen belgelerde Şirketinize ait otobüslerin plaka bilgilerine yer verilmediğinden söz konusu belgelerde yer alan KDV tutarlarının indirim konusu edilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026